

Ο ΑΒΔΗΡΙΤΗΣ

ΚΑΙ

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ,

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ.

ΦΥΛΛΟΝ 2. *Απριλιου* 28.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΣ Δ. ΑΘ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ.

1857.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΑΗΡΟΤΕΑ.

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Διὰ μὲν τοὺς ἐν τῇ Πρωτευούσῃ κατὰ μῆνα	Δραχ.	4 50
Διὰ δὲ τοὺς ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις κατὰ τριμηνίαν	»	6.
Προπληρωτέα ἐτήσιος Συνδρομῆς	»	20.

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Διὰ τοὺς ἐν Τουρκίᾳ καθ' ἑξαμηνίαν εἰκοσάρια τουρκ.	3.
Προπληρωτέα ἐτήσιος Συνδρομῆς τουρκικῆς λίρας	4.

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ ἐκδότῃ, ὁδὸς Ροδακείου ἀριθ. 445.
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς ΚΚ. Ἐπιστάταις τῶν Ταχυδρομείων.
(Ἐκδίδεται κατὰ ΚΥΡΙΑΚΗΝ):

Εἰδοποιήσις.

Γνωστοποιούμεν τοῖς ἀναγνώσταις, ὅτι ὁ Κύριος Κάρολος Ποτιν καθογητὴς τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ἐν τῇ Στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, δύναται νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὸν ἰπιθιμοῦντα οἰουδήποτε σύγγραμμα ἐπισταμονικόν, φιλολογικόν ἢ μυθιστορηματικόν εἰς Γαλλικὴν γλῶσσαν μὲ τὴν αὐτὴν τῶν ἐν Παρισίοις βιβλιοπωλείων τιμὴν, καθὼς ἐργαλεῖα ἢ ἀγγεῖα χυμικά.

Αἱ παραγγελίαι γίνονται ἢ παρὰ τῷ Κυρίῳ Ποτιν, ἢ παρὰ τῷ ἐκδότῃ τοῦ
Δεδουρίτου.

Ἡ ΚΑΤΑΠΕΣΟΥΣΑ ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΔΙΟΣ.

ΙΣΤΟΡΗΜΑ

ὑπὸ Δ. Ν. Βρατσάνου.

Καθ' ἣν ὥραν ἀρχόμεθα τῆς διηγήσεως, ὁ ἥλιος δὲν ἐφώτιζεν ἤδη τὰ μέρη μας· ἄλλοθι ἐχρύσωνε διὰ τῶν πρώτων ἀκτίνων του τὴν φαλακρὰν κορυφὴν ἑνὸς ὄρους, ἢ τὴν πυκνὴν κόμην δάσους καὶ εἰσέδυσεν εἰς τὸ ἀφελὲς ἄστυλον τοῦ ἀγρότου, διὰ τῆς χαράδρας τῆς θύρας ἢ τῆς στέγης του. Ἐνῶ τὰ ἱερὰ λείψανα τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς δόξης ἡμῶν πρὸ πολλοῦ ἀπολέσαντα τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν λάμψιν εἰς τῶν αἰώνων τὰς ἀτυχεῖς φάσεις, ὥσπερ μαγικαὶ εἰκόνες ἐπάλαιον τὴν ὥραν ταύτην μεταξὺ ζόφου καὶ νυκτὸς, ἤτις ἐπῆρχετο βαθεῖα.

Βαθεῖα! σκότος ψηλαφητὸν ἐφηπλοῦτο καθ' ὅλην τὴν πόλιν, καὶ πέραν τοῦ ὀρίζοντος νέφη μελανὰ συμπυκνούμενα, ἐπηύξανον τὸ ζοφερὸν καὶ πένθιμον χειμερινῆς ὥρας, ὅτε ἡ καταγίγξ δὲν συρίζει, καὶ ἡ λαίλαψ συστρέφεται ἐντὸς τῆς ἀχανοῦς ἀτμοσφαιρας, ἐξ ἧς ἀκατάλυτῶς ἀρύεται τὰ στοιχεῖα αὐτῆς. Καὶ ἐνῶ φαίνεται, ὅτι τὰ πάντα ὑπνώττουσιν, ἡ ἀέννος κίνησις χαλκεύει τὰς φοβεράς ἐκείνας ἀποράσεις τῆς, αἰτίνες τασάκις ἐπέφερον τὴν γεωλογικὴν ἀναστάωσιν.

Τί δὲν ἐδίδεν ἐν τῷ ἐγώισμῳ του, ὁ ἀτυχὴς ἦρως τοῦ παρόντος διηγήματος, ὅπως ἐπὶ στιγμὴν στή ὁ ἥλιος κατὰ Γαθαίων καὶ δευτέραν φοράν, ἢ νέος οὗτος Ναυῆ στήσῃ τὴν γῆν κατὰ μεσημβρίαν, ἀρκεῖ νὰ εἶχε φῶς, ἐπ' ὀλίγας μόνον στιγμάς, κατευθύνον τὰ διαθήματά του ἐνῶ κατήρχετο τοῦ Ἰμμητοῦ τὴν τραχεῖαν πλευρὰν, τὴν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν κλίνουσαν, ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ κοιμητηρίου, ἔχων σημεῖον προσδιορισμοῦ τῆς πορείας του τὰς περισιωζόμενας γυμνάς στήλας τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τὴν ἀμορρον Ἀκρόπολιν, τὴν προκαλοῦσαν τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἀτενίζοντος αὐτὴν καὶ ἐπιβόλλουσας σέβας.

Εἶναι νεανίας τριανκοτούτης, καὶ φορεῖ κυνηγετικὴν ἐνδυμασίαν ὑποδήματα μέχρι γονάτων προφυλάττουσι τοὺς εὐκινήτους πόδας του καὶ ἐπανωφόριον, ἐξ ὑφάσματος ἀδιαπεράστου εἰς τὴν βροχὴν, καλύπτει τοὺς εὐρεῖς ὤμους του· εἰς δὲ τὴν κεφαλὴν φέρει, μεχρὶ ὠτίων, πῖλον ἐκ δέρματος ζώου, καὶ ζώνη πλατεῖα συνδεομένη εἰς ἀπλῆς σιδηρᾶς πόρπης, προδίδει τὴν εὐλόγιστον ὀσφύν του.

Πρὸς τὰς πλευράς του κρέμανται, ὁ κενηγετικός του σάκκος καὶ τὰ ἐφόδια δισωλήνου πυροβόλου, ἕπερ κρατεῖ ἀνὰ χεῖρας ἐμπροσθέν του, ὡς στήριγμα εἰς τὰ συνεχῆ ὀλισθήματά του, καὶ κατέρχεται μὲ ἄτακτα καὶ μεγάλα πηδήματα. Ἐκεῖ, ἐνώπιον μικρᾶς τινοῦ φάραγγος ἵσταται, ἀνυψῶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ φαίνεται, ὅτι ἐρω- τᾷ τὰ οὐράνια σημεῖα· ἡ θέσις του μᾶς δίδει καιρὸν νὰ ἐξετάσωμεν τὴν φυσιογνωμίαν του.

Ἑλληνικὴ προτομή! ὀφθαλμοὶ δύο μεγάλοι καὶ μέλανες, ὑπὸ βα- ρείας μελαγχολίας καταβεβλημένοι, οὐδόλως ἀνησυχοῦσιν εἰς τὰ κιν- δυνώδη φαινόμενα τῆς φύσεως· οἱ δὲ θλιθεροὶ λογισμοὶ του, τὸν διέ- φρευγον ἀτάκτως ἐν τῇ ἐρημίᾳ, ὡς οἱ μελανοὶ βόστρυχοι τῆς κόμης του, ὑπὸ τὸν πῖλον του. Τὰ μαραμμένα χεῖλη του μόνην προσφύλαξιν εἶχον τὸν μαῦρον του μύστακα, καὶ αἱ ὠχραὶ παρεῖαί του ἐχάνον- το ὑπὸ τὴν ἀτημελῆ γενειάδα του, τὴν ὁποίαν πρὸ ἐτῶν δύο δὲν ἔκειρεν.

Πρὸ ἐτῶν δύο ἡ ταλαιπώρος αὐτὴ ψυχὴ ἔπασχεν! . . . ἡ κοινωνία τῶ ἤτο βάρος· εἰς μόνην τὴν ἐρημίαν, τοὺς κινδύνους εὗρισκεν ἀνακού- ρισιν. Τὸ κινήγιον παρέφερεν αὐτὸν καὶ τὸν ἔκαμνε νὰ πλανᾷται ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας· ἐκοιμᾶτο εἰς τὰ κοιλώματα τῶν βράχων καὶ διέσχίζε φάραγγας ἀνερχόμενος ἀποτόμων βράχων κορυφᾶς πρὸς καταδιώξιν θηρευμάτων, τὸ ὁποῖόν φρονεῖν ἀσκόπως, ἐγκατέλειπε, διό- τι μόνη τροφὴ του ἤτο ἄρτος ζηρὸς ἐντετριμμένος εἰς ἀθῶον γάλα, ἕπερ ἐλάμβανεν ἀπὸ τὰ σποράδην κείμενα ποιμνία, καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις του.

Ἡ μελαγχολικὴ παρουσία του διήγειρε πρὸς τοὺς ποιμένας καὶ τοὺς χωρικοὺς, αἰσθημα βαθείας συμπαθείας, ὡς σεβασμοῦ, καὶ κα- θελὶς ἀπεχώρει εἰς τὴν διάβασίν του. Αἱ ποιμενίδες καὶ αἱ ἀγρότιδες ἀπεκάλουν αὐτὸν ὁ ὠραίος κυνηγός! πλὴν, προσέθετον·

— Ὁ καυμένος! πάσχει· πόσω χλωμὸς εἶναι!

— Εἶναι ὑποχόνδριος! ἐπανελάμβανον μετὰ πείσματος, οἱ νέοι τῶν ἀγρῶν.

Καὶ δὲν ἠξέυρομεν, ἂν τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα ἔφθανον τὰς ἀκοάς του, διότι οὐδέποτε ἡ εὐγενὲς φυσιογνωμία του ἐπρόδωσεν ἕτερον, ἢ τὸ κυριεῖον αὐτὸν αἰώνιον αἰσθημα· ἀλλὰ διέβαινε πάντοτε μὲ τὸ αὐτὸ ταχὺ καὶ εὐζώνον βῆμα του, καὶ πότε ἐχάνετο ὑπὸ τοὺς πυ- κνοὺς κλώνους δάσους τινοῦ, ἢ πτερβεῖς σχεδὸν, ἀνήρχετο τὴν κορυ- φὴν ἀποτόμου βράχου, ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ὁποίου διέγραφε τὴν πρὸ δύο ἐτῶν αἰώνιον πορείαν του.

Πρὸ δύο ἐτῶν μετράται ἡ ἀνήσυχος αὐτὴ ζωὴ του, καὶ ἔκτοτε, ἀνὰ πᾶσαν ἐβδόμην ἡμέραν κατήρχετο ἐκ τοῦ ὕψους τῶν ὄρέων καταβε- θαρμμένος, ὡς μαῦρον καὶ βαρὺ νέφος, τὸ ὁποῖον κυλιόμενον ὑπὸ ὑγροῦ καὶ βογγῶντος νότου, ἔρχεται νὰ ἐναποθέσῃ τὸν ὄγκον του, καὶ ἐκρήγνυται εἰς κρουνοὺς θερμῆς βροχῆς.

Εἰς κρουνοὺς μαύρων δακρῶν διερρήγνυτο καὶ τὸ ἐξογκωμένον στᾶ-

θος του, ὅτε πρηνῆς, ἐπὶ δλόκληρον νύκτα, τὰ χεῖλη του ἤγγιζον τὴν ψυχρὰν πλάκα ἐνὸς τῶν τάφων τοῦ κοιμητηρίου, κειμένου πρὸς τὴν ἐσχατιὰν καὶ φέροντος τῆς παρθένου ἀθωότητος τὰ σύμβολα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν·

« Μόλις ἀνθοῦσεν ἡ ζωὴ, τὸν ἄγγελόν μου εἶδα·

Τοῦ Χάρου πλὴν τὸ δρέπανον θερίζει τὴν ἐλπίδα. »

Ἐκεῖ διήρχοντο ἄνωθεν τοῦ ἀναισθητοῦ σώματός του, αἱ δώδεκα ὥραι τῆς νυκτὸς, καὶ μόλις ἡ πρωΐα τὸν ἀπέσπα, καὶ ἔφρευγεν ὡς πνεῦμα φοβούμενον τῆς ἡμέρας· τὸ φῶς· ἔφρευγεν εἰς τὴν ἀέναον πλά- νην του

Ἐκεῖ λοιπὸν κατρυθύνετο καὶ τὴν ὥραν ταύτην, ἵνα πληρώσῃ με- τὰ πόνου καρδίας τὸν ἀκριβῆ φόρον του, διότι ἤτο ἡ ἐβδόμη ἡμέρα· ὅτε ἔστη πρὸ τῆς μικρᾶς φάραγγος καὶ ὕψωσεν, ὡς εἶδομεν, τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ἵνα ἐξετάσῃ τὰ οὐράνια σημεῖα.

Καὶ εἶδεν, ὅτι νέφη θυελλώδη μετὰ μεγίστης ὀρυκῆς διαπορευόμε- να τὸ Ζενίθ, ἀπέσθενον τὰς ὠχρὰς ἀκτίνας τοῦ διαργύρου δίσκου τῆς Σελήνης· καὶ ἠκούσθη ἤδη πρὸς τὴν Δύσιν νὰ κροτῇ ὁ κεραυνὸς, πρὸς ὃν τὸ μαῦρον πέλαγος ἀνταπεκρίνετο δι' ὑποκώφων μυκηθμῶν.

— Κακὴ ἐσπέρα! διενόηθη . . . Ἡ φύσις ὅμως, κατόπιν κατακλυ- σμοῦ εὐδιάξει ταχύτερον πάντοτε, ἢ τὴν ἀνθρώπινον συνείδησιν μετὰ τὴν θύελλαν τῶν παθῶν .

Δύω δλόκληρα ἔτη, καὶ εἰσέτι ζῆ ἐδῶ!

ἤγγισε τὸ στήθος του πρὸς τὸ μέρος τῆς καρδίας, ἵνα εὐκολύνῃ βαρὸν στεναγμὸν, καὶ ἐρρίφθη ταχὺς, διασχίζων τὸ καταλαμβάνον αὐτὸν σκότος.

Βροχὴ ἤρξατο τότε νὰ πίπτῃ εἰς βαρείας σταγόνας θυέλλης· οὐδεὶς ἀστὴρ εἰς τὸ στερέωμα, καὶ καθύσον τῆς προβαίνουσας λαίλαπος ἡ μανία ἐδιπλασιαζέτο, τὸ σκότος ἐπεκτείνετο καὶ ἡ ὁδὸς καθίστατο ἀδιάβατος. Ὁ ἐκούσιος κατάδικος ἐδάδιζεν ὑπερnikov τὰ ἐμπόδια, διότι τοςάκις διέβη εἰς παρομοίας ὥρας τὴν αὐτὴν ὁδὸν, καὶ ἤδη διήρ- χετο, βραδύτερον ὅμως, καὶ διὰ τελευταίαν φορὰν.

Ἀναχρονισμὸς

Ροδόχρους ὄψις, φυσιογνωμία εὐχαρις, βλέμμα γοργὸν μετὰ μει- διάματος, καὶ κινήσις εὐζώνος μετ' ἀτημελείας σωματικῆς καλλωπι- σμοῦ, προδίδουσι τὸν υἶδν τῆς ζωῆς, εἰς τὴν ἄφροντιν ἡλικίαν τῶν εἴκοσι πέντε ἐτῶν, ὅτε ἄνθη καὶ ῥόδα συνάζων, ὁ μὴ πληγωθεὶς ἐκ τῶν ἀκανθῶν, σκιρτᾷ πρὸς τὸ μέλλον, πρὸς τοὺς πόθους του. Ὄταν μάλιστα σπαταλᾷ ἀφειδῶς τοὺς κόπους καὶ τὰς οἰκονομίας τῶν γη- ραιῶν γονέων του, οἵτινες βλέπουσι ταῦτα μετ' εὐχαριστήσεως, φο- βούμενοι μὴ ἄνευ ἀνέσεως σπαταλᾷ, ἡ μόνη χαρὰ των! τὴν ἄνθη-

ρὰν ἡλικίαν του, καὶ καταβάλλεται εἰς τὰς στερήσεις τῆς ζωῆς· διότι αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος κληρονόμος τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ χρημάτων αὐτῶν, αὐτὸς εἶναι ἐν τῷ τεθλιμμένῳ γήρατι ἡ ζωὴ των.

Κατακριτέα ἡ τυφλὴ αὐτῆ σπορῆ· πλὴν μόνον οἱ γεννῆτορες, καθὼς καὶ οἱ ἐρασταί, ἔχουσι πάντοτε λόγους ἰσχυροὺς δικαιολογούντας τὰς παρεκτροπὰς των.

Ἰπὸ τοιαῦτα λοιπὸν χρώματα περιβεβλημένος, ἦτο εἰς τῶν διακεκριμένων νέων τῆς πρωτεύουσας ἡμῶν· εἰς τῶν περιζητήτων εἰς τὰς συναναστροφάς, διὰ τὴν μειδιῶσαν καὶ συμπαθεῖ μορφήν του, ἥτις μετέδιδε πάραυτα εἰς τοὺς παρευρισκομένους τὴν μαγνητικὴν τῆς ζωῆς· ὅστις ἐχόρευεν, κατὰ τὴν ἔκφρασιν, ὡς ἄγγελος καὶ ἐνφ᾽ ἑαυτῷ σα νεανίης εἶχε καλὸν χρεαυτήν, συνάμα δὲν ἠσθάνετο τὴν ἐλαχίστην πληξίν εἰς τὴν συνοδίαν αὐτοῦ, ἀκούουσα ἀκαίρους εὐφημίας ἢ βεβιασμένας ἐρωταποκρίσεις. Ἀπεναντίας τὸ δαίδαλον πνεῦμα του ἔθελεν εἰς διηγήματα ἐκ τοῦ προχείρου, λογοπαίγνια καὶ φράσεις πλήρεις εὐφυίας καὶ ἦτο τὸ κέντρον πάντοτε τῶν μορφουμένων κύκλων.

Ἄν δέ ποτε κύριοί τινες, σεμνοτύπως πως ἐῤῥιπτον λέξεις τινάς, οἰκτείνοντες δὴθεν τὸν νέον μὲ τόσα προτερήματα, χανόμενον ἄνευ φροντίδος τοῦ μέλλοντός του· ὅτι ἡ διαγωγὴ του τείνει πρὸς τὴν διαφθοράν, καὶ ὅτι μίαν ἡμέραν . . . Ἐπίσημος καὶ γενικὴ ἀπάντησις ἐδίδετο τότε.

— Ὁ νέος ἔχει εὐγενῆ ψυχὴν, εἶναι χρηστοθησέστατος!

Καὶ τῆ ἀληθεία, διαγωγὴ ἄμωμος παντὸς ἠθικοῦ παραπτώματος ἐκόσμηε τὸν νεανίαν, ἐκτὸς μόνον τῆς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τὴν ἀνωτέραν ἀποστροφῆς του.

— Ἦκουσα, ἔλεγε, καὶ ἐγὼ τὴν σειρὰν τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν μαθημάτων, ἀνέτεμα τὸ γραμματικὸν καὶ συνατάραξά τὸ συντακτικὸν μέρος τῆς γλώσσης μου, ἵνα μὴ λέγωμαι ἀγράμματος.

Ἐδιδάχθη τὴν Γαλλικὴν χάριν τοῦ συρμοῦ, καὶ βλέπετε, ὅτι ἂν καὶ δὲν ψιτταίξω ἐκουσίως, οὔτε δολοφρονῶ τοῦλάχιστον ἀσυνειδήτως αὐτὴν, μεταχειριζόμενος εἰς τὴν ομιλίαν μου φράσεις ἐκείνης ὡς μαθητῆς θεμάτων.

Κατόπιν, αἱ ἐπιστήμαι δι' ἐμὲ ἔχουσι τι ἀόριστον αἶσθημα· ἀποστρέφομαι, ἔχι ἀποστρέφομαι, ἀλλὰ . . . ἀλλὰ δὲν ὀρέγομαι τὴν νομικὴν, διότι δὲν συναρμύζεται εἰς εὐθὴν χαρακτῆρα· ὀφιοειδῆς, ὡς εἶναι, καὶ περίπλοκος, κατέχει τὸν ἐξασκοῦντα αὐτὴν εἰς αἰῶνιον πάλιν σοφισμάτων καὶ ἀρθρικῶν συνδυασμῶν τοῦ Ἀρμενοπούλου, τοῦ κειμένου τῶν πανδεκτῶν καὶ . . . καὶ τῶν ἄλλων.

Τὴν ἰατρικὴν, ὦ! αἰσθάνομαι τόσον βαθὺν σέβας πρὸς τὴν πυθίαν ταύτην, ὥστε ἀρκοῦμαι ν' ἀποδέχωμαι κατ' ἀνάγκην τοὺς χρησμούς αὐτῆς, οὐδέποτε ὅμως συγκατατίθεμαι νὰ τοὺς ἀποφέρω. . . .

Ἐπομένως διὰ νὰ γίνῃ τις καλὸς φιλόλογος πρέπει νὰ γεννηθῆ διδάσκαλος.

Τὰς γενικὰς ἐπιστήμας, τὰς ἐθεώρησα πάντοτε ὡς ἄνεμον συρί-

ζοντα εἰς δάσος· τὰς δὲ πολιτικὰς κρατούσας μουσικὴν κλίμακα ἵνα ὑποτάξωσιν εἰς κανόνας τοὺς ἀκαταλήπτους φθόγγους τῆς φύσεως.

Τῆ ἀληθεία, μόνη ἡ διπλωματεῖα μοὶ ἀρέσκει, διότι ἄλλα λέγεις καὶ ἄλλα ἐννοεῖς ἢ κάλλιον δὲν ἐννοεῖς πολλάκις ὅ,τι λέγεις, καὶ πάντοτε εἶσαι εἰς θέσιν νὰ μεταβάλῃς τὴν ἐννοιαν αὐτῶν· ἐννοῶ τί συμβαίνει εἰς τοὺς τόπους ἐνθα ζῶμεν.

Ἐπειτα διὰ νὰ πεισθῆ τις νὰ κοπιᾷ εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἐνὸς τούτων πρέπει, ἢ νὰ ἦναι φιλόδοξος ἢ νὰ στερεῖται· τὸ πρῶτον τὸ θεωρῶ πάθος, καὶ ἐγὼ φοβοῦμαι τὰ πάθη, αὐτὰ φέρουν τὴν βαρείαν καταστροφὴν τοῦ ἀνθρώπου· τὸ δεύτερον διὰ τῆς ἐλαχίστης θελήσεως πρὸς τὴν ὀλιγάρκειαν τὸ ἀποκτῶμεν.

Πρὸς τί λοιπὸν νὰ μὴ χαρῆ τις ἀνέτως τὴν διαβατικὴν αὐτὴν αὔραν τῆς ζωῆς μὲ ἀρμόζον ἐνδυμα, ἀλλὰ νὰ θερμαίνεται ὅταν ἐχῆ ἀναπόφευκτον ἀνάγκην δρόσου· καὶ νὰ βιάζῃται νὰ κλαίῃ, ὅταν δύναμις ἀκαταμάχητος ὤθῃ αὐτὸν νὰ γελᾷ; ἢ μήπως δυνάμεθα νὰ κανονίσωμεν τὰς μεταβολὰς ταύτας, ὡς κανονίζομεν τὴν ἐνδυμασίαν, τὰ γεύματά μας; Ἀλλὰ τότε πάλιν; ὑπόκρισις! τὸ μισητότερον ἐνδυμα τοῦ δράματος τούτου.

Ἐ! πόσον ἦτον εὐδαίμων ἐν τῇ Ἐδέμ ὁ ἄνθρωπος, πρὶν ἢ αἰσθανθῆ τὴν γυμνασίαν του! Ἐντεῦθεν καὶ τὴν ψυχὴν του, ὅπως καὶ τὸ σῶμα ζητήσας νὰ περιβάλῃ μὲ ἐνδύματα, προῆλθε πᾶσα πλάνη δοξασιῶν, πᾶσα γελοία μετεμφίσεις καὶ ἡ πικρὰ τούτοις συνέπεια τῆς ἀθλιότητός μας . . .

Ὅτω λοιπὸν ἠθικῶς καὶ σωματικῶς μορφωμένος, ὁ περισπούδαστος τῶν συναναστροφῶν νέος, ἐσπέραν τινα τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1850— εἰσήρχετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κυρίου . . . ἐνθα μέγας ἐδίδετο χορὸς, ἐῤῥιψεν εἰς τινα γωνίαν τοῦ διαδρόμου τὸν πῖλον καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του, προέβη καὶ ἔστη πρὸ τῆς θύρας μεγάλης αἰθούσης, ὅπου φῶτα ἀπειράριθμα ἀμιλλώμενα πρὸς τῆς ἡμέρας τὸ φῶς, ἔλουον τὰς γυμνάς ὠμοπλάτας τῶν λευκοφόρων καὶ ἀνθοστολιστῶν νεανίδων, τῶν ὁποίων οἱ πόδες δὲν ἤγγιζον τὸ λεῖον ἔδαφος, ἢ δὲ καρδία ὅπως καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν λεπτοφυῶν χειρῶν των ἔκρουον ἤδη ἢ μὲν διὰ τῶν παλμῶν τῆς τὰς παρθενικὰς συγκινήσεις, προδιδομένας ὑπὸ τὴν στενόχωρον μέχρι ἀνυπομονησίας στηθοδέσμη των· οἱ δὲ τοῦ χορευτοῦ σκοποῦ τὸ μέλος, ἔπερ ἤδη ἐτονίζετο ἐν τῷ προθαλάμῳ ὑπὸ τῶν ἀσυναρτήτως θορυβούντων μουσικῶν ὀργάνων.

Οἱ χορευταὶ ἐφόρουσαν τὰ χειρόκτια των, ἐδίδον μίαν τινα ὄθησιν εἰς τὸ περιτράχηλον καὶ τὸν κόμβον τοῦ λαίμοδαίτου των φροντίζοντες συνάμα ἢ νὰ ὑφαρπάσωσιν ἐν νεύμα συνενόσεως αἰσθηματικῆς, ἢ νὰ μὴ μακρυνθῶσι τοῦλάχιστον τῆς κλητῆς συγχωρευτῆρας των.

— Ἐστη λοιπὸν καὶ μὲ τὸ σύνθηδες αὐτῷ μειδίωμα καὶ τὸ ζωηρότατον βλέμμα του, διέτρεξε τοὺς κύκλους τῶν παρευρισκομένων· αἴφνης τὸ μειδίωμα ἔμεινεν ἐκκρεμὲς ἐπὶ τῶν χειλέων του, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του πλανηθέντες πρὸς στιγμὴν προσηλώθησαν ἐφ' ἐνὸς ἀν-

τικειμένου· και τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἦτο θελκτικὴ τις κόρη διακρι-
νομένη μεταξὺ τῶν λοιπῶν, ὡς τὸ ἀπλοῦν ἄνθος τοῦ ἀγροῦ τὸ πλῆ-
ρες χρώματος και ζωῆς.

Ἀφελῆς, ὡς ἡ νηπιότης, ἀπλῆ ὡς ἡ φύσις, περιεβάλλετο δι' ἀφάτου
θελγήτρου, ὅπερ διὰ μὲν τοὺς γέροντας εἶχε θέαν ἐξαισίον, διὰ δὲ τοὺς
νέους ἦτο ἀντικείμενον ἐκστάσεως. Ἐὰν θελήσωμεν νὰ σὰς δώσωμεν
τὴν εἰκόνα τῆς σκιαγραφοῦντες αὐτὴν, ἠξέυρομεν ὅτι χάνει ὡς πᾶν
ἀπεικόνισμα, ἐξ οὗ ἐλλείπει ἡ ζωὴ· μολαταῦτα πρέπει.

Ὄφθαλμοὶ δύο μαῦροι ὡς ὁ καρπὸς τῆς ελαίας, κάθυγροι, ἐν σχήμα-
τι ἀμυγδαλοῦ, προσεφέροντο κατοικητήριον τῶν ἐρώτων. Χεῖλη κο-
ράλλινα, ἐφ' ὧν πλανώμενον τὸ θελκτικώτερον μειδίημα, ἄφινεν ἐν τῇ
διαβάσει τοῦ δύο μικροῦς λακίσκους πρὸς τὰ ἄκρα ἐφ' ὧν ἔδρευον αἱ
χάριτες. Ἡ μορφὴ και ἡ λαλιά τῆς εἶναι ἠδεῖαι ὡς τῆς σειρήνος, και
αἱ πλήρεις χάριτος κινήσεις τῆς εἶναι ὡς αἱ τοῦ κύκνου, τοῦ ὁποίου
ἐδανείσθη τὸ κομψὸν ἀνάστημα, τὰς ἠδυπαθεῖς συστροφὰς και τὴν
ἀπαράμιλλον λευκότητα.

Βεβαίως, τοιαύτη ὁποία φύσει ἐπλάσθη δὲν εἶχεν ἀνάγκην
στολισμῶν διὰ νὰ πλανήσῃ· και μολαταῦτα ἡ ἐνδυμασία τῆς συνε-
πλήρου τὸ ἔργον τῆς φύσεως.

Ἐφερε τὸ ἐλληνικὸν ἐνδυμα· ἡ μακρὰ και λευκὴ ὡς ἡ χιὼν ἐσθῆς τῆς,
ἀποτόμως ἐχύνετο πρὸς τὰ κάτω ἐκ τῆς ὀσφύος, διότι ἐκεῖ τοῦ χρυσο-
κεντήτου ἐπενδύματός τῆς ἡ ζώνη, ἐπρόδιδε τοῦ δακτυλίου τὸ σχῆμα,
και συναίμα πρὸς τὰ πρόσω ἀνοιγόμενον, ἄφινεν ἐλευθέραν τὴν ἀναπνοὴν
εἰς στήθος εὐρὺ και πᾶλλον ἐκ τῆς ἀνθηρότητος, τοῦ ὁποίου ἡ λευ-
κότης μετεδίδοτο ἐπὶ τοῦ μεταξοῦφάντου στηθοδέσμου τῆς. Ἰπὸ τὰς
πλατείας χειρίδας τῆς ἐχύνοντο γραφικώτατα δύο ἀλαθάστριναι χεῖ-
ρες, συσφιγγόμεναι πρὸς τὴν λεπτοφυῆ ἄκρα των ἐντὸς χειρακτίων λευ-
κοτάτων, ἡ δὲ μελανὴ κόμη τῆς ἀναμειγμένη μετὰ χρυσοκεντήτου ὀ-
φάσματος τοσοῦτον χαριέντως ἐτυλίσσετο περὶ τὴν ὠραίαν αὐτῆς
κεφαλὴν, ὥστε ἐμόρφου εἶδος τι στέμματος, τοῦ ὁποίου τὸ σύμπλεγμα
συνεπλήρου μικρὸς ἐξ ἀνθέων στέφανος.

Ὅποιαν τὴν ἀπεικόνισαμεν εἶναι ἀνάγκη νὰ προσθέσωμεν, εἶναι
ὠραία· και μολαταῦτα εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκφωνήσω-
μεν, ὅποσον ἦτο ὠραία! Διότι ἡ στάσις αὐτῆς τὴν στιγμὴν ἐκεῖ-
νην προτιθεμένης νὰ προφυλάξῃ τὴν ὄρασίν τῆς ἀπὸ τὴν αὐθάδη λάμ-
ψιν τῆς ζηλοτυπούσης λυχνίας, ἦτο μαγευτικὴ. ἔθεσε πρὸ τοῦ μετώ-
που τὴν χεῖρα τῆς και ἡ σκιά περιέβαλεν αὐτὴν διὰ τῆς ἐναερίου ἐ-
κείνης χάριτος, τὴν ὁποίαν ἡ φαντασία ἡμῶν εὐαρεστεῖται νὰ περι-
βάλλῃ τὰς μυθολογουμένας θεότητας. Ὅποσον ἦτο ὠραία! ἦτο ὡς
τὸ παρθένον βόδιον, τὸ ὁποῖον εἰσέτι δὲν ἔψαυεν ἡ τῶν Ζεφύρων
πνοή· ἦτο ὡς τὸ Αἰγύπτιον ἐκεῖνο θαυμαστὸν ἄγαλμα τὸ ὁποῖον
ἀνέμενε τὴν τρυφερὰν ἐπαφὴν τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου ἵνα ἠχήσῃ. Ἡ φύ-
σις εἶπεν, ἄς πλάσωμεν ἀριστούργημα και ἐγένετο ἐντελὲς, ὡς πλάσμα.

(ἀκολουθεῖ.)

ΤΟ ΧΑΝΙ ΤΗΣ ΓΡΑΒΙΑΣ.

(6 ΜΑΪΟΥ 1824)

ΩΔΗ

Γ. Χ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑ.

• Μεγάλων δ' ἀέθλων
Μοῖσα μινῶσθαι φιλεῖ. •
Πίνδαρος.

Α'.

Ἀπὸ κρότον ὀργάνων βοῆζει
Τῆς Γραβίας τὸ βουνὸν ἀντικρῶ·
Λάμπουν ἔπλα χρυσᾶ, και λερὴ
Φουστανέλλα μαυρίζει.

Ἡρὸς τὸ χάνι χορὸς καταβαίνει
Ἀπ' ὄδον ἐλικώδη, λοξὴν,
Και φλογέρα μὲ ἦχον δῆξιν
Χοροῦ ἄσμα σημαίνει.

Ὀδυσσεὺς ὁ ταχύπους ἠγείται
Τοῦ μαχίμου ἐκείνου χοροῦ,
Και ἐγκύμων σκοποῦ τολμηροῦ
Πρὸς τὸ χάνι κινεῖται

Ἐκεῖ δὲ τὸν χορὸν διαλύει,
Κλεῖ τὴν μάνδραν και οὕτω λαλεῖ·
Ἡ πατρίς μας ἐδὼ μᾶς καλεῖ,
Στρατιῶται ἀνδρεῖοι.

Μετ' ὀλίγον ἐδὼ καταρθάνει
Στρατιὰ μυριάδων ἐχθρῶν·
Εἶναι στάδιον δόξης λαμπρὸν
Τὸ μικρὸν τοῦτο χάνι.

Εἰς τὸ μέγα στενὸν θὰ ἔξυπνήσουν
Οἱ ἀρχαῖοι τῆς Σπάρτης νεκροί,
Και τὸν τόπον αὐτὸν φοβεροῖ
Τουρκομάχη θὰ σείσουν.

Κ' ἡ σκιά τοῦ Διάκου παρέκει
 Τοῦ εἰς σούβλαν ψηθέντος σκληρᾶν,
 Μὲ μεγάλην θ' ἀκούσῃ χαρὰν
 Νὰ βροντᾶ τὸ τουφέκι.

Ἐκεῖ κάτω κυττάξετε. Φθάνει
 Ὁ πομπώδης στρατὸς τῶν ἐχθρῶν·
 Ἰδοὺ στάδιον δόξης λαμπρὸν
 Τὸ μικρὸν τοῦτο χάνει.

Στρέφουν ὄλοι καὶ βλέπουν. Διέβη
 Τὸ ποτάμι ἀπίστων πληθῆς,
 Καὶ ἀκούεται δοῦπος βαθύς,
 Καὶ ὁ τόπος σαλεύει.

Πιστολίων ἀκούονται κτύποι
 Καὶ βαρβάρων φωναὶ συνεχεῖς,
 Καὶ τινάσσου τὴν χαίτην ταχεῖς
 Καὶ ἀφρόντες ἵπποι.

Πρὸ τῶν ἄλλων ξιφῆρης προβαίνει.
 Εἰς δερβίσης τὸν ἵππον κεντῶν·
 Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδρίτσου αὐτὸν
 Ἐρωτᾶ ποῦ πηγαίνει.

Ἀπακρίνεται ἐκεῖνος· Νὰ σφάζω
 Ὅπου ἔρω τοῦ προφήτου ἐχθρούς·
 Καὶ πατῶν τοὺς ἀπίστους νεκρούς
 Τὸ ἀλλάχ νὰ ἀνακράζω.

Ἄλλ' ἐδῶ, ὦ υἱὲ τοῦ προφήτου,
 Μιναρὲν δὲν θὰ ἔρῃς ὑψηλὸν,
 Ἀλλὰ μόνον τουφέκι καλὸν,
 Καὶ ἰδοὺ ἡ φωνὴ του.

Καὶ ἡνίας καὶ σπάθην ἀρίνει
 Ὁ δερβίσης τὰ στέρνα πληγεῖς,
 Καὶ μὲ κρότον πεσὼν κατὰ γῆς,
 Ρεῖθρον αἵματος χύνει.

Τοῦ θανάτου ἰδρῶς περιθρέχει
 Τὸ χλωμὸν μέτωπόν του εὐθὺς,
 Καὶ ὁ ἵππος αὐτοῦ πτοηθεῖς
 Κοῦφος καὶ εὐκαιρὸς τρέχει.

Καθὼς ὕταν βοῆβας ριγοβόλος
 Μὲ ἀκάθεκτον πνέη ὄρη,
 Κι' ὁ βαθὺς τοῦ πελάγους πυθμὴν
 Κατασεύεται ὕλος,

Τῶν ἐχθρῶν οὕτω σείει τὰ στήθη
 Κραταιὰ, ψυχοβόρος ὄρη,
 Καὶ ἀκούεται λύσσης κραυγὴ
 Ἀπὸ τ' ἄμετρα πλήθη.

Σῶμα μέγα, πυκνὸν, παραχῶδες,
 Ἀλαλάζον ὄρη μὲ κραυγὴν,
 Καὶ βαρῦδουπον σκάπτου τὴν γῆν
 Σιδηροὶ ἵππων πόδες.

Ἄλλ' ἀκοίμητον πῦρ ἐκ τῆς μάνδρας
 Τοὺς ὄρημντας προσβάλλει ἐχθρούς,
 Κ' ἐξαπλῶνει τριγύρω νεκρούς,
 Νεκρούς ἵππους καὶ ἀνδρας.

Οὔτε ἐν ὄπλον εἰς μάτην καπνίζει,
 Οὔτε ἐν ὄπλον εἰς μάτην βροντᾶ·
 Κάθε βόλι συρίζον πετᾶ
 Καὶ τὰ κρέατα σχίζει.

Περὶπτατ' ἐκεῖ πολυαἵμων
 Ἐν νεφέλαις καπνοῦ καὶ πυρός,
 Μὲ τὸ βλέμμα δριμύ, φοβερὸς
 Τοῦ ἐλέθρου ὁ δαίμων.

Ταχυθάνατον πέλεκυν σείει,
 Καὶ ἀκόρεστον βλέμμα κολλᾷ
 Ὅπου αἵματα βέουσι πολλὰ,
 Ὅπου θνήσκουσι ἀνδρεῖοι.

Ἡ κλαγγὴ ὡς γλυκύφθογγον μέλος
 Τοῦ θηρίου τὰ ὄτα κτυπᾷ,
 Καὶ τὰ μέλανα χεῖλη του σπᾶ
 Καταχθόνιος γέλως.

Τὸ πᾶν βλέπει μὲ ὄψιν ἀγρίαν
 Τὴν φριξότριχα κόμην κινῶν,
 Ὡς ὁ λέων ὁπότεν πεινῶν
 Ἐνεδρεῖ τὴν λείαν.

Καταφλέγει ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ
Τὰς ψυχὰς τῶν ἀνδρῶν ἢ ὀργή,
Καὶ ἤχει κ' ἢ περιβουνοσ γῆ
Καὶ οἱ λόγγοι κ' οἱ βράχοι.

Γ'.

Μάχης πλὴν δὲν ἤχοῦν πλέον φθόγγοι,
Οὔτε μέταλλα λάμπουν στιλπνά
Σιωποῦν τὰ κρημνώδη βουνά
Καὶ οἱ βράχοι κ' οἱ λόγγοι.

Ὅπου πρῶν κρουγαὶ καὶ μανία,
Βασιλεύει θανάτου σιγή
Ἐνθα κ' ἔνθα θνησκόντων κρουγὴ
Ἀντηχεῖ ἀπαισία.

Πεντακόσια πτώματ' ἀφίνων
Ὁ εἰς μάτην παλαίστας ἐχθρὸς,
Ἀπεσῆθη μακρὰν τοῦ πυρὸς
Μίᾳς φούκτας ἐλλήνων.

Τοὺς ἀνδρείους στενὰ τριγυρίζει
Ὁ πασῶς δι' ἀμέτρου στρατοῦ,
Καὶ τὴν λείαν εἰς χεῖρας αὐτοῦ
Ὡς βεβαίαν ἐλπίζει.

Ἀλλὰ σὺ, ὦ θεὰ ἐγερσίνοσ,
Ποῦ υἱοὺς Θρασυβούλων γεννᾷς,
Καὶ ἀλύσεισ συντρίθεισ δεινάσ,
Δὲν τρομάζεισ κινδύνουσ.

Διὰ σοῦ τοὺσ πολλοὺσ οἱ ὀλίγοι
Ταπεινοῦν μὲ σπαθὶ κοπτερόν
Τὸ σπαθὶ σου ἐν μέσῳ ἐχθρῶν
Εὐρὺν δρόμον ἀνοίγει.

Δ'.

Μελανόπτεροσ νύξ, παραστάτισ
Πολυτρόμου σωρείασ νεκρῶν,
Ἐπεκτεῖν εἰσ τὴν γῆν σκιερὸν
Τὸ πλατὺ κάλυμμά της,

Καὶ ἰδοὺ οἱ σαυφείρινοσ κάμποι
Ἀπὸ ἄστρα γεμίζουσ λαμπρά,
Κ' ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἀργυρᾶ
Ἡ πανσέληνοσ λάμπει.

Τὴν βαθεῖαν σιγὴν καὶ τὰ σκότη
Διακόπτουσ βαρβάρων κρουγαὶ,
Προσευγαὶ ἀσεβεῖσ καὶ ἀργαὶ
Ὅπλων λάμψεισ καὶ κρότοι.

Ἀδελφὸσ πλὴν ὁ ὕπνοσ θανάτου
Εἰσ τὰσ τάξεισ τῶν τούρκων πετᾶ,
Καὶ τὰ μέλη των ζῶνει σφιγκτὰ
Μὲ τὰ κοῦφα δεσμὰ του.

Μόνοσ ἀγρυπνοσ εἰσ ἐπροπάτει,
Ὁ πασῶσ, ἀνασπῶν τὰσ ὄφρυσ,
Ἄλλ' ἐρρίφθη κ' ἐκαίνοσ βαρὺσ
Στὸ παχὺ του κρεβάτι.

Μόλισ δ' εἶχε τὰ ὄμματα κλείσει,
Αἰμωπὸν, μὲ θανάτου χροιάν,
Ὀνειρόφαντον εἶδε σκιάν,
Τὴν σκιάν τοῦ δερβίση.

Ὁ θανὼν λειτουργὸσ τοῦ προφήτου
Εἶχεν αἷμα πολὺ καὶ πηκτὸν,
Ὅπου ἔχαινε χάσμα φρικτὸν
Ἡ μεγάλη πληγὴ του.

Ἡ μορφή του πλὴν ἦτο γλυκεῖα
Καὶ ἡ ὄψισ του λίαν φαιδρά.
Ἐκτυποῦσεν ἐν τούτοισ σφοδρὰ
Τοῦ πασᾶ ἡ καρδιά.

Ἡ σκιά, Μὴ τὸν εἶπε, φοβῆσαι,
Εἶμαι λόγου καλοῦ μανυτήσ
Χαῖρε, φίλε πασᾶ! Νικητὴσ
Τῶν ἐλλήνων θὰ ἦσαι.

Οἱ ἐν μάνδρα κλεισμένοι ὀλίγοι
Εἶναι θύματα πείνησ σκληρά.
Τὰ φρικώδη τῆσ σούβλασ πυρὰ
Οὔτε εἰσ θ' ἀποφύγη.

Ὁ νεκρὸσ ταῦτα λέγων δερβίσησ,
Ἀνελήφθη τὸν φίλον πλανῶν.
— Μειδιᾶσ ὦ πασᾶ; Ἐξυπνῶν
Μαῦρα δάκρυ' θὰ χύσησ.

Ε.

Σὺ, ὦ Μοῦσα, ὀδήγει μ' ἐν τάχει
Νὰ ἰδῶ τοὺς ἀνδρείους φρουροὺς,
Νὰ μετρήσω κ' ἐκεῖ τοὺς νεκροὺς
Τοὺς πεσόντας ἐν μάχῃ.

Θαῦμα μέγα μεγάλου ἀγῶνος
Παριστᾶ ἢ ἔμπρός μου σκηνή·
Ἐνα μόνον ἢ νίκη θρηνεῖ,
Εἷς ἀπέθανε μόνος.

Οἱ ἀνδρεῖοι μεσάνυκτα σκάπτουν
Τὰ κατάψυχρα σπλάγγνα τῆς γῆς,
Καὶ ἐν τῷ μέσῳ πενθίμου σιγῆς
Ἐνα σύντροφον θάπτουν.

Εἷς τὸ μνήμα δὲν κλαίει λιθάρι,
Δὲν σὲ κλαίει ψαλμὸς ἱερὸς,
Οὔτε θρήνους ἀκούω μητρὸς,
Ἢ ἀνδρεῖτε Καπλάνη.

Ἢ μονότεκνος μήτηρ του, οἴμοι!
Νικητὴν τὸν υἱὸν καρτερᾶ.
Δυστυχῆς ἔταν φθάση ἢ πικρῆ
Τῆς ἀνδρίας του φήμη!

ΣΤ.

Ἄλλ' εἰς τ' ὄρος κρυμμένη ἐν μέρει
Ἢ σελήνη γυρνᾶ, κ' ἢ πλειάς
Σημαδεύει τὸν βροῦν τῆς Θεᾶς
Ποῦ τὸν ἥλιον φέρει.

Τῶν βουνῶν ἢ πολύοσμος αὔρα
Ἐκχυλίζουσα τ' ἄνθη φουσᾶ,
Κ' ἢ αὐγὴ χρωματίζει χρυσᾶ
Ὅσα ἦσαν πρὶν μαῦρα.

Οἱ μοχλοὶ τότε πίπτουν τῆς θύρας,
Κ' ἢ ἀνδρεία τῆς μάνδρας φρουρά,
Ὅρμαξ' ἔξω πυκνὴ, τολμηρά,
Μὲ τὰ ξίφη εἰς τὰς χεῖρας.

Σιγαλὴ, τακτικὴ κ' ἐνωμένη
Εἰς σωρείας πτωμάτων πατεῖ.
Καὶ εἰς ἄπιστος τὸ ὄπλον κροτεῖ,
Καὶ βοᾷ παντὶ σθένει.

Μουσουλμάνοι, βοᾷ τρομασμένοι,
'Ὁ Γκιαοῦρ, ὁ Γκιαοῦρ μᾶς ἐπῆ . . .
Δὲν ἐπρόφθασε - ρε - νὰ εἰπῆ,
Πίπτει κάτω σφαγμένος.

Θανατόνουν τὰ τέκνα τῆς νίκης
Τρεῖς προφύλακας ἄλλους, κ' εὐθὺς
Φθάνουν ὅπου ἐχθροὶ παμπληθεῖς
Ἐξυπνοῦν μετὰ φοίκης.

Ἐξυπνοῦν, δὲν ἐγείρονται ὅμως,
Ἐξυπνοῦν, ἀλλὰ τρέμουν πρηνεῖς
Οἱ δειλοὶ θεαταὶ τῆς σκηνῆς
'Ποῦ ἀνοίγει ὁ τρόμος.

Οὔτω πίπτουν πρηνεῖς οἱ κλεισμένοι
Στρατιῶται φρουρίου ἐντὸς,
Ὅταν βόμβα ἐν μέσῳ νυκτὸς
Φλογερά καταβαίνει.

Ἦς δὲ, ὅταν βαρύκροτος σπάση,
Ῥίπτει κύκλω θανάτου πυρά,
Οὔτως ἕκαστος ἔλλην περᾶ,
Σφάζων ὅπου περάση.

Διαβαίνων καὶ σφάζων λαμβάνει
'Ὁ Σεφέρης βαρεῖαν πληγὴν,
Καὶ ὀπλόδουπος πίπτ' εἰς τὴν γῆν,
Ἀλλὰ πρὶν ἀποθάνη,

Εἰς τὸ στήθος μὲ σφαῖραν εὐρίσκει
Τὸν φονέα . Θεὲ τῶν πιστῶν,
Εἰς τοὺς κόλπους σου δέξου αὐτὸν,
Ἢ ὑπὲρ σου ἀποθνήσκει.

Ζ.

Τί σημαίνει ὁ κρότος 'ποῦ βράζει,
Καὶ βαρὺς καὶ τυφλὸς ἀντηχεῖ;
Κονισάλου δὲ νέφος παχὺ
Διατὶ πλησιάζει;

Πολυκρόταλον ἦχον κυβάλων
Καὶ σπαθίων ἀκούω κλαγγήν·
Κατασεῖον ριζόθεν τὴν γῆν
Βαρεῖς δοῦποι πετάλων.

Ἀνατέλλων ὁ ἥλιος λάμπει
Εἰς ἰπέων σπαθία γυμνά,
Ἀπὸ μετάλλ' ἀστράπτουν στιλπνά
Οἱ ἰππόκροτοι κάμπτοι.

Φθάν' ἰδοῦ μεθ' ὄρμης ἀκρατῆ του
Στρατιά ἢ μεγάλη αὐτή.
'Ο πασᾶς ὠργισμένος ζητεῖ
Τοὺς ἐχθροὺς τοῦ προφήτου.

Τῷ δεικνύουν τοῦ ὄρους τὸ πλάγι,
Τῷ δεικνύουν σφαγὴν τὴν οἰκτρὰν,
Κ' εἶτα λέγουν' ἀπῆλθον μακρὰν
Οἱ ἐχθροὶ τουρκοφάγοι.

Ὡς ποιμὴν ποῦ ζυπνᾶ τρομασμένα,
Καὶ τοὺς λύκους ἀντὶ νὰ εὐρῆ,
Ἰχνη αἵματος μαύρου θεωρεῖ,
Καὶ ἀρνία σχισμένα,

'Ο πασᾶς θεωρεῖ ἐμπροσθὰ του,
Τὴν σκληρὰν τῶν οἰκείων σφαγὴν,
Καὶ τραβᾷ μὲ ἀγρίαν ὄργην
Τὰ πικνὰ γένειά του.

Η'.

Εἰς τὰ ὕψη τοῦ ὄρους ἐπάνου,
Τῆς Γραβιάς σταματοῦν ἀντικρὺ,
Τῶν ἐλλήνων οἱ παῖδες, λαμπροὶ
Νικηταὶ τοῦ τυράννου.

Ὁ ἰδρὼς εἰς τὸ πρόσφατον αἶμα
Μὲ κονίσαλον βέει πηκτόν'
Μαῦρα εἶναι τὰ μέτωπ' αὐτῶν
Καὶ ἀστράπτουν τὸ βλέμμα.

— Εἰς γραμμὴν, παλλικάρια, σταθῆτε.
'Ο υἱὸς τοῦ Ἀνδρίτσου μετρᾷ
Εἰς τὰ μάτια του λάμπει χαρὰ,
Παλλικάρια, χαρῆτε!

Ἐκατὸν δεκοκτὼ ἦσθε ὄλοι,
Καὶ ἐδαμάσατε τόσους ἐχθροὺς,
Δύο μόνον δ' ἀφῆκε νεκροὺς
Τῶν ἀπίστων τὸ βόλι.